

Satwefch u Awises.

Nr. 21. Zettortdeena 27ta Mei 1837.

B i w e r a p a m i l i e.

Kahdā jaufā widdū Sakschu semmē, ne wif-
fai taħlu no ta pilfatina Uuerstet, nu jaw buhs
daħċi gads, ka tur kahds semneeks ar wahrdū
Bliwer dsihwoja, kam tas debbesu Teħws bij
dewis smukku un jaufu feewini, un schi Bli-
weru bij apdahwinajusi ar diweem wesseleem
deħlineem un ar dailu meitini. Pee wiffa, kas
scho dsihwoscham darra laimigu, Bliweram
ne neeka ne truhke. To neween behrnini pee-
nehmahs augumā, orri feewina, kaut fisħka no
kauleem, turrejahs wessela, wissi kainini Bli-
weru goħdaja un Deewa fiveedrus pee darba
sweħtija.

Kahdā wafkarā, kad usaru effadrone (tas irr:
jahjeju saldatu pulks no 300 jahjejeem), meerigi
un preezigi fahdschā bij eejahjuschi, zauri jaħ-
dami us munisturu, teħws Bliwer (seħts widdū)
leerwenes seħdeja, fuħpedamu piħpiti soħħds tur-
redams. Pee winna kahjahn divi no fareem
behrneem speħleja. Masa Lihsite fewwi akti-
nus fanesse uggins-furru uszelt, lai us scho
fawwus mahla trażixi usziftu; masais Mahrti-
nisch stibbinu kahju starpā panehmis, scho par
stuhrigu sirgu eeraudsijis, brihscham eebtaujahs;
Woi stahwesi? un atkal: Neds kahds nu, woi
eefi? un ta darbojees neapnizzis, itt ka teesħam
niżżeohs sirgs winna preeħschā buhtu. Bliwe-
ram bij preeħs, klußinam to behrninu darbus
wehrā likt, un wissiwairak ka Mahrtinisch pu-
ħlejħas, un, fineedamees schis paklußu fakka:
Ndu, ja schim deenās semmes teħws doħtu kahdu
trakku usara sirgu walidħt — tħappi ar Deewa
paligu schis sirgu winnetu. To teesħam war-
żereħt.

Sche Bliwera fainneeze tehwam ais muggu-
ras stahwejusi, schim pasitt us pletschein fazz-
dama: Teħwiħ! tew arr daschureis isspruħk

tahda walloda, ka ne tiħk klausitees! Muhsu
deħlam buhs par saldatu palik! Lai Deewa pa-
sarga — lai Deewa ne doħd neweenam saldatu
deenas redseħt!

Bet teħws Bliwer atbildeja: Lai Deewa tas-
ħungs tam valihds, faru goħdu walkah tħall
u glabbaħ, jebkurrā weetā kur Deewa tam mai-
sili norweħlejis; woi nu usara, jeb aħmatneeka,
jeb arraja deenas redsedams. Kur Deewa tam
noliks dsihwoħt, tur buhs labbi. Labbi jaw
sinni, maħte: Weens no muhsu deħleem peħz
debbes u semmes likkumeem peederr muhsu sem-
mes tehwam u waldineekam. Woi nu Mahrti-
nisch jeb Kahrli. Kurrax tu noliku eet dee-
nesti, un kurrax tu paturretu pee ferwim?

Mahrtinam! Mahrtinam, tam jaw buhtu
jaeet, ka zittadi mas iskristu, fakka maħte itt ka
faschutu. Naw ilgi tè paleek leħna, un fakka:
Wihrin miħla is ne dohma, ka mammu weens
behrns d'sallaki sirdi gult ka oħtrs. Ne dohma
arri, ja nu Deewa Kahrli papreeħschu dewis,
ne ka toħs zittus, un ja scho uswest us dsihwi-
bas zellu mammu bij tik wissai gruħt un peħza
arri to siħdiħt un audsinakt, ka talabb ta' faz-
ziju. Pateesi, man tikwien talabb buhtu scheħl
Kahrli taħla, ka schis tik siħħas no kauleem, un
bahls no waiga, un winsħi tik jaufi peeglaudahs
mammu allasħi klaħt, un kur oħtrs tikko dsird,
tur schis jaw raud. Schiexxan behħas tam
jaw firšnieni salauħtu, eekam tas buhtu no seħts
widdus isgħajjis. Un ka tas jel mas warretu pa-
nest pulvera smukku un lelgabbal troħfni un
jaħt liħkeem pahri! Ne, tehtiħt, pateesi, Kahr-
litis to ne warretu panest.

Ekur! Kahda tawa gudriba, fakka Bliwer.
Ne nemm par taunu: feewas gudriba, iħsa gu-
driba, teesħam ka fakka, ta' irr. Esmu dasħu
puisenu redsejjs wihra saħba kōs eekahpjam, ar

mannim kohpā un pehz mannim — bet jo sihēs behrninsch, jo tufls wihrs, to wairak nedz 50 reis fadsihwoju. Tahds, kur buhtu jadohma, tas wehrſi warr falauſt un pariht, tas, woi dsirdi — tik ahtri pee ta wehrſcha atehdahs, un farihjahs, kā ne neeka wairs pehz ne warr eriht, un aistruskiſt kāklis, kā ne neekam wairs ne geld. Bet tam, kām affaras tuiju klah, tahds sihksaulinsch — tam brihscham, feewa! tee kauli tā fabreest, un padohmi tā schkīrahhs, kā, ja tas fahk farvu duhri starpā kur lift — tad warr prast, kur tahds zehrtis un kur tahds sawu gudribu peelizzis. — Mans Mahrtinsch iſtſement nam tahds wehrſchu riſjeis, bet schigls puſiſiſ buhdams, buhs arri wihrs, derrigs wiſſas weetās. — Bet kas pee usara waijadsiſgs — ſaprohri labbi feewa, — tahs leetas wairak Kahrlim pee rohkas.

Lai nu buht, fakka feewa: lihds ſchim Kahrlis usaris naw, un ar Deewa paligu muhſchigi usara ſirgam muggurā ne tiks.

Kamehr wehl ſchee tā aprunnajahs, tas usaris, kām ſcheit bij naftsinahja eerahdita, nahk jahdams no akkas, ſawa drauga ſirgu pee rohkas weſdams. Us ſcho rohkas-ſirgu ſehdeja maſais Blivera Kahrlis, taisns kā ſweeze un azzis ſpihdeja preeka pilnas kā dſirkſteles. Usars dohmajis wezzakus eepreezinah, maſajam pa-waddus rohkas dewis, ſirgam waltam buhdamam leek paſihki auleem ſewim blaſkam lehkaht. Un maſais Blivera Mahrtinsch dohmajis jo labhaki darriht, pañchnis Kahrla ſirdſinu, prohi to ſibbinu, rohkas, ſreen usara ſirgam blaſkam, blaudamees un ſchim pa zifkahn ſteydam. — Puſch, woi dohſees meerā! usars ſchim us-blauj, bet ne bij wairs meers. Sirgs, faktaeſ ſahk lehkt un ſreet; — usars welti ſteidsahs ſcho ſakert; dauds ne truhke, tad ſirgs un puſiſens buhtu ſevim kahdu kaulu maitajuschi. — Tē maſais jahjeis ſawelk ſtipri ſtangas, un us mat-ta ſtahw ſirgs, un maſais gan ſchuhpojahs ſirgam muggurā, kā peedſehrīſ no frohga iſ-eedams, bet ne kritte ſemine, kamehr usars no ſawa ſirga nolehzis, ſcho ſakerr. Bahls gihni, gohdigs ſaldats puſen ſahk meetu nosprausch

wezzaku preefschā fazziđams: Slawehts Deewam, ne neeka ne kateja! — Slawehts Deewam, fazziđa arri wezzaki. Bet Blivera Kahrlis fazziđa itt preezigs: Nu eſmu usara ſirgu walbijis; nu jaw zits ne gribbu buht, kā ween usars, un leels isandſis, zittus fwahrkuſ ne walkaſchu, kā usaru fwahrkuſ.

Tad fazziđa tehws Bliver ſawai ſaimneezei: Klaueſs, feewin, — tas wahrds ne bij runnahs, bes Deewa ſimmas! Un ſchi atbildeja pa-kluſſu: Ja puſiſens pee tam paleef, lai Deewa rohkas! — Tahdas dohmas galwā grohſidami, ſchee puſiſitum rohkas us galvu uſleek, un ſchis prohjam eedameem ſirgeem blaſtahs pakal: Kluff! Etahw! Woi laufatees west us stalli? Woi man ohtreis buhs nahkt juhs waldiht? — Kluff, klausat, ja ſakku: kluff!

Un wezzafeem bij jaſmeijahs pahr to ehrmu, un tā no weena un ohtra wahrdā, un no weena un ohtra darba, wezzaki labbi no-pratte, zittadi ne buhs, Kahrlis dohſees ſakſchu usaru pulka. Puſiſitum peenehmahs augumā un ſpehka, bet ſirds paſiſke weenumehr, weegla us tam, raudah, ja zitti bij noſkummuſchi.

Tigl laiku ne bij ko raudah, ir tad ne, kād Kahrlis 17 gaddus wez ſarū pulka dewahs. Eſadrone itt tuwu pee tehwā mahju weetas kohrteli ſtahweja, un wiſſi ſinnaja, wiſſneeks bij gan bahrgs, bet pehz taisnibas, un turreja labbu prahtu tiſlabb prett ſemmes-tehwu, kā prett ſaldateem. Bet kahds prahts Blivera Kahrlim bij, to Kahrlis pats jo ſkaidri ſinmoja, un wiſſai wezzaki arr to ſinnaja. Talabb itt pažeetigi un preezigi tee ſchkīrahhs — tikween Mahrtinsch un jaunaka mahſina eefahke druzin raudah. — Bet kas tad ne ſinn behrnu affaras, tē tahds raud, tē atkal ſmeijahs. Un wiſſai ſcheem affaras iſſudde, kād pehz vahri neddelahm Kahrlis us diwi deenahm atpuſku dabbiujis, wezzakus nahze apimkleht. Neba kahjahm nahze! Bij ſimukkam, ſpohſcham, barrotam behram muggurā, un ſirgs nahze lehzeen-nus, un pee paſchahm mahju durwim ſaraui jahjeis ſirgu, un peechi tam klikschkeja nolehz-damam. Tehtih! fakka dehls, ſchē nu diwus

wesfus fagaadijat us reisi, kas gaida no juhfs rohfahm schodeen un riht un pariht. Wirsneeks tik schehligs bijis, mannim wehleht, scho sirgu lihds us apfusku panent. Wirsneeks fazzijs, es effoht labs un duhschigs puissis; sirgu labbi prohtohf kohpt; un no wezza Blivera un wiina peederrigeem tam arri labba flawa no wisseem effoht aufis nahkusi.

Tè tehws Bliver faru zeppurisi no galwas nonehmis, behru panehme aiss pawaddas, un to tik yaseunigis us stalli wedde, itt kà pats Kehnisch sircgam buhtu muggurå sehdejis. Un mahte no preekeem pahr faru dehlinu pahrements, arri nomette tahdus wahrdinus kas sihmejohs us augstahm leetahm. Tehws Bliver wallodu usnehmis, fakka: Lai nu buht — to mehr mannam wisschehligam Kehninam schis sirs peederr. Neba usaru sirgu warr muhsu sircgeleem blakkam likt, tahdam jaw irr gohds jadohd. — Mahrtinsch un Lihsite lehkaja sircgam pakat, un tehws pats ar faru rohku sircgam nonehme sedlus un eemauktus, tam us-lifke apaufchus, to peerwedde pee filles, schinnis eebehris kaidras ausas, arri ne schehloja tam no wisslabbaka seena eedoht. — Pats warri sirgu sukaht, fakka tehws dehlam sircgam ehst padewis, muhsu sirceli sukkas ne reds, sirgu sukaht to saldats labbaki proht, neds semneeks. — Ehst tam pats dohfschu, un ne behdajees, tam ne neeka ne truhks. — Tehtiht! eeblahwahs Mahrtinsch un Lihsite, tehwam pee fwahrka stucreem preekehruschees, mehs palihdsesim to barroht. Labbi, labbi, behrnini, bet mahte jaw gaida, irr wakkarina laiks. Un tå arri bija. Mahte, itt kà buhtu sivehtku deena, no sawas nabbadsibas to wissulabbaku bij faraudsijusti un us galdu likusti. Tehws pee galda ar faru behrnini draudsi pvestahjees, faleek rohkas kohpå, pazell azzis us debbekim un Deewu peeluhds ar scheem wahrdeem: Wissas azzis gaida us tewi kungs! Tu teem barribu dohd sawâ laikà u. t. j. p., un behrnini kaitija lihds schohs pahtarus. Pee galda nosehduschees, katrs banda ko Deewu dewis. — No galda uszehluschees, Kahrlim ne bij wairs meers! Weens blauij: dohd

nu man tawu zeppuri! Ohtrs, man to sohbini! Treschais pee kahjahn preekehrees: wai! kur tee preechi aschi, un kur tee sahbaki spohschi! Doh-deet jel brahlim meeru, apfauze tehws behrnus.

Bet arri tehws Bliver ne warreja azzis no-greest no ta jauna saldata, tik wiffai schis tam patiske. Dehlin! fakka tehws, ka labs jahjeis buhfi, to jaw dohmaju fem laikam; noprattu arri: lehti eenemsees sirgu maldiht pee munstura. Bet arrig buhfi deesgan stiprs ar sohbini schaut pa labbu un pa kreisu pufsi — to labpraht sunnatu. Bliveram — muhsu tehwu tehwu tå turrejuschees — Bliveram ne klahjahs tam maisti ehst ka darbu tas ne warr strahdaht. — Leezat wehrå, arrig to darru, fakka Blivera Kahrlis, un fehls widdü apstahjees, kur mehnese gaischi spihdeja, Kahrlis pessitt ar rohku pee sohbina, un us trim kahrtahm to iswilzis no makta, fahé ar ihseem zehrteeneem schaut pa labbu un kreisu pufsi. Pehz issperr sohbini maktigi, un pahrschkeet fehls meetu widdü puscam, kà skallas kohku. Tè tehws Bliver apkampi dehlu eeblaudamees: reds! nu tu man effi pehz prahtra! Zit ahtri usaru darbös effi eenehmees! Lai nu Deewu tem preechfirk kahdu eenaideeku, kas wellam kalpo, lai tam warretu parahdiht; kà tewim ne ween wesseli kauli, bet arri sirds weetina! — Mahte gribbeja tehwu apraht, bet issudde wahrdi — un zittu ne ko ne fazzijs, kà: Almen, tam buhs tå notikt. (Turplikam wairak.)

T e e f a s f l u d d i n a f c h a n a s .

Us pawehleschanu tafs Beiserif Kas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Krohna Kalnzeema pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taifnas parradu prassichanas pee ta bijuschia Kalnzeema fainneeka Krauklu Andreija buhtu, pahr kura mantu parradu deht konkurse spreesta us-aizinati, lihds 18tu Juhni f. g. pee saudeschanas sawas prassichanas pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Krohna Kalnzeema pagasta teesa, totå Mei 1837. I (L. S.) ††† Legfde Janne, preefhdetais. (Nr. 71.) Hildebrand, pagasta teefas frihweris.

Wiffi parradu *deweji tå Sebberes *muischas wezza fainneeka Yellu Didrika Nenkula, pahr kura mantu inventariuma truhkuma un zittu parradu deht konkurse nospreesta, tohp usaizinati, ar sawahm prassichas

nahm libds 15tu Juhni f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps klausfhts. To buhs wehrā nemt!

Slaguhues pagasta teesa, 13tā Mei 1837. I
(T. S.) † † Diedrich Schwan, peefehdetais.
(Mr. 27.) A. Frischfeld, pagasta teefas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassishanas pee ta Kruschkales fainneeka Zahna Baukaita buhtu, pahr kura mantu truhkuma un parradu deß konkurse spreesta, tohx usaizinati, diwu mehneschu starpā no appakschrauktas deenas pee sandeschanas sawas teefas pee Kruschkales pagasta teefas peeteiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps klausfhts. Täpat arri teem, kas peeniuinetam fainneekam ko parradā buhtu, buhs peeteiktees un sawus parradus aismakfaht, zittadi wiinneem dubbulli sawi parradi buhs jaatlihdsina.

Kruschkales pagasta teesa, 12tā April 1837. I
† † Wille Freymann, pagasta wezzakais.
(Nr. 29.) F. Freymann, pagasta teefas frihweris.

No Nogalles pagasta teefas teek wissi parradu dewei ta Nogalles fainneeka Poisaku Mattihsa, pahr kura mantu parradu deß konkurse nospreesta, usazinati, libds 23schu Juhni f. g. scheit peeteiktees, jo

wehlak neweens wairs ne taps klausfhts. Nogalles pagasta teesa, 13tā Mei 1837.

† † Ernst Rosenthal, peefehdetais.
(Mr. 52.) E. Lechner, pagasta teefas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas prassishanas pee teem fainneekem Kluntu Aldama, Rohschuleju un Adsalu Pehtera Puhra buhtu, kas inventarium-truhkuma un magashnes parradu labbad no mahjahn ißlikti, un pahr kueru mantahm konkurse spreesta, teek usaizinati, pee strahpes muhsigas klußuzeeschanas, diwu mehneschu starpā no appakschrauktas deenas, un wisswehlak libds 16tu Juhli f. g. ar sawahm prassishanahm pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Snehpeles pagasta teesa, 14tā Mei 1837. I
(T. S.) † † Gehlab Beeriz, pagasta wezzakais.
(Nr. 34.) P. J. Berg, pagasta teefas frihweris.

Bitta fluuddinachana.

Es zaür scho sinnamu darru, ka mannim taggad weena struha or prischi lappu tabbaku atnahkust, un ta pahrdohshanas weeta zeenia Lanhofmeister von Medem lunga nammā, uppmaili pee simu tirgus nolikta, kur schi tabbaka par lebtu naudu tiks pahrdohsta. Zelgawā, 10tā Mei 1837.

Konoplin.

Naudas, labbibas un prezzi tirgus us plazzi. Rihgā tanni 17tā Mei 1837.

	Gudraba naudā. Rb. Kp.	Gudraba naudā. Rb. Kp.
3 rubli 57 kap. papihru naudas geldeja	I —	I pohds kannepu
5 — papihru naudas . . . —	I 38	linnu labbakas surtes — —
I jauns dahlderis	I 32	fliftakas surtes — —
I puhrs rudsu	I 5	tabaka
I — kweeschu	I 80	dselses
I — meeschu	I —	freesta
I — meeschu = putraimu	I 40	muzza filku, preeschu muzzā — —
I — ausu	I 65	wihkschmu muzzā — —
I — kweeschu = miltu	I 20	farkanas fahls
I — bihdeletu rudsu = miltu	I 40	rupjas leddainas fahls — —
I — rupju rudsu = miltu	I 5	rupjas baltas fahls — —
I — firau	I 40	fmalkas fahls
I — linnu = fehklas . . . —	I 2 —	50 grashchi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenā makfa.
I — kannepu = fehklas . . . —	I 20	
I — limmenu . . . —	I 5 —	

Brihw drifkeht.

No juhrmallas=gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofraht von Braunschweig, grahm, pahrluhkotaïs.

No. 195.